

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. – M. s.r.o.**, so sídlom v M., proti žalovaným **1/ M. Š.**, bývajúcemu v M., **2/ Ing. Z. Š.**, bývajúcej v M., obaja zastúpení JUDr. D. V., advokátom so sídlom v M., **o zaplatenie 49 140 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 7 C 154/1999, o dovolaniach spoločnosti I. s.r.o., so sídlom v M., zastúpenej JUDr. A. Ď., advokátkou so sídlom v M., proti uzneseniam Krajského súdu v Žiline z 31. augusta 2007 č.k. 10 Co 162/2007-224 a z 31. augusta 2007 č.k. 10 Co 163/2007-225 takto

r o z h o d o l :

Dovolania spoločnosti I. s.r.o. so sídlom M. **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin uznesením z 25. januára 2007 č.k. 7 C 154/1999-207 nepripustil, aby do konania namiesto žalobcu spoločnosti D. – M. s.r.o. so sídlom v M. vstúpila spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. z dôvodu, že nemal jednoznačne preukázané, že došlo k právnej skutočnosti, v dôsledku ktorej na predmetnú spoločnosť malo dôjsť k prevodu práv a povinností, o ktorých sa rozhodovalo v predmetnom konaní. Následne uznesením z 10. apríla 2007 č.k. 7 C 154/1999-215, konanie vo veci zastavil podľa § 107 ods. 4 O.s.p. a náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že v čase podania návrhu na zmenu účastníka – žalobcu, teda spoločnosť D. – M. s.r.o. už neexistovala, lebo dňom 19. mája 2006 zanikla výmazom z obchodného registra. Nebolo preto možné vykonať na strane žalobcu zmenu procesne neexistujúceho účastníka konania.

Na základe podaných odvolaní spoločnosťou I. s.r.o. so sídlom v M. proti uvedeným uzneseniam okresného súdu konal vo veci Krajský súd v Žiline, ktorý uznesením z 31. augusta 2007 sp.zn. 10 Co 162/2007 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým nepripustil vstup spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. do konania namiesto žalobcu spoločnosti D. – M. s.r.o. so sídlom v M. z dôvodu, že v čase podania návrhu na zmenu účastníka spoločnosťou I. s.r.o. so sídlom v M. už pôvodný žalobca prestal byť účastníkom konania, keďže výmazom z obchodného registra zanikol a preto nebolo možné vykonať zmenu účastníka na strane žalobcu. Po tomto rozhodnutí následne uznesením z 31. augusta 2007 sp.zn. 10 Co 163/2007 odvolanie spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania odmietol z dôvodu, že odvolanie nebolo podané osobou oprávnenou na podanie odvolania, vzhľadom na rozhodnutie, ktorým nebol pripustený jej vstup do konania.

Proti uzneseniam odvolacieho súdu podala dovolanie spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M., ktorá žiadala uznesenia odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu v Martine na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch dovolania poukazovala predmetná spoločnosť na to, že rozhodnutiami odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a uplatniť tak právo zo zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú uzatvoril pôvodný žalobca obchodná spoločnosť D. – M. s.r.o. so spoločnosťou I. s.r.o. so sídlom v M.. K postúpeniu pohľadávky došlo ešte v čase, keď spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M. existovala a preto mali sudy pripustiť vstup spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. do konania na miesto pôvodného žalobcu spoločnosti D. – M. s.r.o. so sídlom v M.. Nestotožnila sa s právnym názorom odvolacieho súdu, že je potrebné, aby pôvodný účastník konania v čase vstupu nového subjektu do konania existoval.

Žalovaní v písomnom vyjadrení na dovolanie spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. žiadali dovolanie zamietnuť z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa považovali za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V preskúmvanej veci dovolanie podala spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. ako postupník, ktorému žalobca spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M., zmluvou o postúpení pohľadávok z 15. mája 2006 postúpila pohľadávku, ktorá je predmetom sporu, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o nepripustení jej vstupu do konania namiesto žalobcu, ako aj proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odmietol jej odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania.

Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme upravuje ustanovenie § 237 a § 239 ods. 1, 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa ak : a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

U dovolaním napadnutých uznesení nešlo o prípad prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 1 O.s.p., lebo nešlo o uznesenia, ktorými by bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa ale ani o potvrdzujúce uznesenia, u ktorých by boli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 2 písm.a/, b/, c/ O.s.p. Dovolanie podľa týchto ustanovení teda nebolo prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p.

V podanom dovolaní dovolateľ namietal, že odvolací súd ale aj súd prvého stupňa nesprávne rozhodli, keď nepripustili do konania vstup spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. namiesto pôvodného žalobcu spoločnosti D. – M. s.r.o. so sídlom v M., čím jej odňali možnosť konať pred súdom a uplatniť tak práva zo zmluvy o postúpení pohľadávky.

Podľa ustanovenia § 92 ods. 2 O.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania namiesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

V tejto súvislosti treba uviesť, že žalobca spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M., ako postupca zmluvou o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka 15. mája 2006 postúpila pohľadávku v sume 49 140 Sk, uplatnenú v súdnom konaní na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 7 C 154/1999 spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M..

K postúpeniu pohľadávky došlo v čase, keď spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M. bola rozhodnutím konkurzného súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku síce podľa § 68 ods. 3 písm.d/ Obchodného zákonníka dňom 11. apríla 2006 zrušená, nestratila však právnu subjektivitu, preto do zániku spoločnosti výmazom z obchodného registra (došlo 19. mája 2006) mohla takú zmluvu uzatvoriť.

Spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. ako postupník podala návrh podľa ustanovenia § 92 ods. 2 O.s.p. na zmenu účastníka na strane žalobcu na súd 28. septembra 2006, teda potom čo pôvodný žalobca spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M. bola vymazaná dňom 19. mája 2006 z obchodného registra a teda v súlade s § 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka zanikla, bez právneho nástupcu.

Spôsobilosť byť účastníkom konania je jednou zo základných procesných podmienok, na splnenie ktorej prihliada súd kedykoľvek počas konania (§ 103 O.s.p.). V zmysle § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Spôsobilosť právnických osôb mať práva a povinnosti a teda aj ich spôsobilosť byť účastníkom konania zaniká, pokiaľ ide o právnickú

osobu zapísanú v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri, dňom výmazu z tohto registra.

Ustanovenie § 92 ods. 2 O.s.p. pri zmene účastníkov predpokladá, že pôvodný účastník konania ako aj ten, kto má na jeho miesto vstúpiť majú spôsobilosť mať práva a povinnosti a tým aj procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania.

Rozhodnutie o zmene účastníkov prichádza do úvahy v prípadoch singulárnej sukcesie ak subjekty (účastníci konania), ktorých sa má zmena týkať existujú. Je totiž už len pojmovo vylúčené, aby namiesto doterajšieho účastníka vstúpil do konania niekto iný, ak doterajší účastník stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, teda ako účastník prestal existovať.

Z obsahu spisu je nesporné, že návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu spoločnosťou I. s.r.o. so sídlom v M. bol súdu podaný po tom, čo pôvodný žalobca spoločnosť D. – M. s.r.o. so sídlom v M. stratila spôsobilosť byť účastníkom konania, teda ako účastník prestala existovať. Nemohla už preto nastať zmena účastníka na strane žalobcu.

Ak súd prvého stupňa za týchto okolností nepripustil vstup spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. do konania a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, tak súdy správne posúdili otázku návrhu na zmenu účastníka konania podľa § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Nedošlo preto k tvrdenej vade konania, ktorou by sa zabránilo spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. stať účastníkom konania a uplatniť tak práva zo zmluvy o postúpení pohľadávky v konaní pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Keďže neboli zistené ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. bolo potrebné dovolanie spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. podľa § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 veta prvá O.s.p. proti uzneseniu odvolacieho súdu zo dňa 31. augusta 2007 č.k. 10 Co 162/2007-224 odmietnuť.

Potvrdzujúcim uznesením odvolacieho súdu bola potvrdená správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o nepripustení spoločnosti I. s.r.o. so sídlom v M. ako účastníka do konania na strane žalobcu. Pokiaľ potom odvolací súd následne uznesením z 31. augusta 2007 č.k. 10 Co 163/2007-225 odmietol jej odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania, z dôvodu, že bolo podané na to neoprávnenou osobou, tak ani týmto

rozhodnutím nebola spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. odňatá možnosť konať pred súdom, lebo účastníkom konania sa nestala a teda nebola oprávnená podať proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania odvolanie. Dovolanie podané spoločnosťou I. s.r.o. so sídlom v M. bolo preto potrebné podľa § 218 ods. 1 písm.b/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 veta prvá O.s.p. odmietnuť, lebo dovolanie podľa § 240 ods. 1 O.s.p. môže podať len účastník konania a tým v preskúmvanej veci spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. nebola.

Z uvedených dôvodov rozhodol dovolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Žalovaní v dovolacom konaní mali úspech. Náhradu trov dovolacieho konania si neuplatnili. Spoločnosť I. s.r.o. so sídlom v M. ako dovolateľ v dovolacom konaní úspech nemala. Žalovaným 1/, 2/ podľa § 243b ods. 4 vety prvej O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania. Keďže však trov dovolacieho konania návrhom neuplatnili, dovolací súd im ako úspešným účastníkom dovolacieho konania náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :